

BO BRØD TAVSHEDEN

Selma taler hverken med kammeraterne eller læreren i skolen. Men det får et lakeret, fladt metalansigt med navnet Bo lavet om på

Af Martin Bundorph Lauritzen

Hun taler på livet løs derhjemme, men når hun møder i skolen bliver hun tavs. Selma lider af den yderst sjældne sygdom elektiv mutisme, som er en følelsesmæssigt bestemt stumhed, som kun viser sig udenfor familiens rammer.

Selma går i indskolingen på Ellekærskolen, hvor klassekammerater og lærere har vænnet sig til, at hun er en del af fællesskabet men på sin helt egen tavse facon. Indtil hun møder Bo.

Bo er blot et magnetisk metalansigt men med den helt særlige egenskab, at han kan få lagt ansigtet i de rette følelsesmæssige folder alt efter hvem, han er sammen med.

- Bo er en god hjælp til at sætte ord på egne følelser og til at aflæse andre børns følelser. Barnet bliver påvirket af Bos historier og fortællinger om adfærd og oplevelser. Det er med til at skabe en følelse af selvbevidsthed og identitet hos barnet, fortæller Stine Madsen, der er AKT- og Inklusionsvejleder samt visitationskoordinator for det, der hedder visitationscenter Ellekær.

- Jeg kan arbejde med selvregulering og mentalisering ved inddragelsen af Bo. Børnene lærer deres egne følelser, tanker og antagelser bedre at kende gennem en kontakt til Bo, og det øger i sidste ende

barnets egen forståelse af egen adfærd, og er forhåbentligt medvirkende til at skærpe deres robusthed, siger Stine og fortsætter:

- I en fragmentarisk verden er det en meget konkret og afgrænset ramme at kunne tale direkte til pladen. Den simple form og den direkte kommunikation tiltaler mig. Du kan med få ændringer give ham et helt andet udtryk, siger Stine og ændrer med et enkelt greb Bo fra glad til bedrøvet med tårer ud af øjnene.

Afvæbner det farlige

Da Stine præsenterer Selma for Bo, fortæller hun om ham, hans søster, hans skole, hans kanarieflugt, der ofte får lov at flyve frit i stuen.

Face-it

- er et pædagogisk og terapeutisk værktøj til arbejde med følelser og Social Stories. Det er skabt i et samarbejde mellem Niels Rahbek, kunstner, og Carsten Møller, lærer og terapeut.
- består af flere forskelligt farvede magnetiske metalansigter med tilhørende flytbare magnetbrikker.
- bestod oprindeligt kun af Bo men flere familiedlemmer i forskellige farver opstår løbende.
- kan aktivere spejlneuronerne (nogle særlige hjerneceller i vores hjernebark, som er aktive, hvis vi udfører en bestemt handling, og hvis vi ser et andet individ udføre den samme handling), udtrykke følelser, ændre sindstilstande og bruges i svære samtaler, til konfliktløsning og til empatitræning.

Læs mere og se videoer om face-it på www.mererobust.dk

Center for Læring afholder kursus i Face-it 13. september fra 13.00 – 16.00 på Sødalskolen

- Børnene lærer deres egne følelser, tanker og antagelser bedre at kende gennem en kontakt til Bo, og det øger i sidste ende barnets egen forståelse af egen adfærd, fortæller Stine Madsen.

Selma reagerer på Bo. Der opstår kontakt.

Selma har netop været på lejr, men vil ikke fortælle læreren og klassen om sine oplevelser. Så 'spørger' Bo til hendes lejr tur, og han får historien om havet, om stenene og om de uhyggelige spøgelseshistorier, som læreren fortæller om aftenen.

- Bo hjælper hende til at afvæbne det farlige ved at tale i et åbent forum. Selma kan beherske kontakten til Bo og i relationen til ham, kan hun få en oplevelse af identitet - der er ikke noget farligt og ubehageligt ved situationen, forklarer Stine.

Da klassen senere er i gang med et større kunstprojekt, følger Bo med på sidelinjen og samtaler med Selma om, hvad hun laver. Hun svarer og fortæller, mens hun arbejder videre, og hun har endda så meget overskud, at hun kan bede Bo om at fortælle gyserhistorier, mens de arbejder med projektet. Med andre ord er Bo fællesskabsdannende.

- Hun får skabt en hyggelig dialog og en god atmosfære omkring sig, mens hun arbejder med kunsten. Hun formår også at have et socialt samspil ud over det faglige, siger Stine, som lader Bo følge med til ferniseringen som afslutning på kunstugen.

- Her fortæller hun Bo om alt, hvad der er på udstillingen og om baggrunden for de forskellige billeder. Hun har virkelige en ven med sig, understreger Stine og tilføjer, at det bliver bemærket af de andre børn, som efterfølgende også oplever hende læse højt for Bo. En kæmpe sejr bliver, da hun også bruger Bo til at låne et viskelæder hos en kammerat.

- Bo har hjulpet hende til at respondere på tiltale fra både voksne og børn. I hendes egen udvikling er det en kæmpe progression, han har støttet, understreger Stine, der samtidig glæder sig over, at lærerteamet i Selmas klasse har hjulpet med til at skabe et inkluderende klasse miljø, hvor der har været plads til Bo.

Hver gang Selma møder Stine uden for klasseværelset, spørger Selma til ham, om han er syg, fordi Stine ikke har Bo på sig, eller hvad han nu laver. Sidste bemærkning fra pigen er altid: Hvornår kommer Bo igen? - Det bevidner jo bare, hvor effektivt en simpel metalplade kan være i arbejdet med børn og mentalisering, siger Stine.

Babysprog

Stine har også haft Bo med til at hjælpe en elev i første klasse, som gik i baglås i konflikter og ofte greb til at bruge babysprog.

- Bo har hjulpet drengen til at se sine egne handlemuligheder. Bo kan fortælle barnet - spejle - hvordan han selv har det inderste inde. Gennem dialogen med Bo får barnet en oplevelse af at have handlemuligheder i forhold til fx det at være mut, siger Stine, der kalder Face-it - i dette tilfælde Bo - et godt værktøj at læne sig op ad og ikke mindst i mødet med fx tosprogede børn, hvor ordforrådet kan være begrænset.

BO BLIVER FØDT

I foråret 2013 blev Bo skabt. Inspirationen kom fra et af de store runde Lego-plastikhoveder, som kan bruges til opbevaring.

Et par af disse hoveder havde lærer Carsten Møller stående i vinduet Legolokalet på Sødalskolen. Dagligt når skolebørnene passerede vinduet, blev deres opmærksomhed fanget af hovederne, som de også hilste på og flyttede om på, når de besøgte Legolokalet.

Carsten drøftede med kunstner Niels Rahbæk, hvordan man kunne gøre ansigtsudtrykkene mere fleksible fx med magneter. I den forbindelse blev tanken om det flade ansigt med fleksible ansigtsudtryk skabt.

Niels fik lavet nogle eksemplarer af hovedet og Carsten prøvede dem af sammen med både børn og voksne med gode resultater.